

**VERSLAG VOORTGANGSONDERZOEK
PRESTATIEAFSPRAKEN ICA NOVEMBER 2008**

School: Islamitisch College Amsterdam
Plaats: Amsterdam
BRIN-nummer: 27LL
Onderzoeksnummer: 110876

Datum voortgangsonderzoek : 20 november 2008
Datum vaststelling : 3 februari 2009

INLEIDING

Op 20 november 2008 heeft de Inspectie van het Onderwijs het Islamitisch College Amsterdam (ICA) bezocht. Tijdens dit bezoek is de voortgang beoordeeld van de prestatieafspraken die met de school overeengekomen zijn. In dit verslag worden de resultaten van dit voortgangsonderzoek weergegeven.

De school is door de inspectie als zeer zwakke school beoordeeld. Daarom heeft het ministerie van OCW na de afsluiting van het bestuurlijk natraject, de Inspectie en de Auditdienst in 2007¹ verzocht op basis van een nieuwe set prestatieafspraken toezicht uit te oefenen op de noodzakelijke verbetering van de kwaliteit van het onderwijs in de periode tot het einde van het schooljaar 2008-2009. Het accent in de prestatieafspraken werd verlegd van het opstellen van plannen en documenten naar de daadwerkelijke realisatie in de onderwijspraktijk.

Aan het einde van het schooljaar 2008-2009 zal een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering (OKV) worden uitgevoerd waarbij op basis van het toezichtkader van de inspectie zal worden beoordeeld of de onderwijskwaliteit inmiddels op een aanvaardbaar niveau is gebracht. Vooruitlopend daarop worden in het schooljaar 2007-2008 voortgangsonderzoeken uitgevoerd. Het eerste voortgangsonderzoek werd uitgevoerd op 7 en 8 november 2007, het tweede op 29 mei 2008. Dit voortgangsonderzoek van 20 november 2008 is in principe het laatste voortgangsonderzoek tijdens het traject van geïntensiveerd toezicht, tenzij er in de komende maanden aanleiding is voor een extra voortgangsonderzoek.

In het onderzoek stond de voortgang op de prestatieafspraken van februari 2008 centraal, inclusief de aandachtspunten naar aanleiding van het voortgangsonderzoek van mei 2008. Daarnaast heeft de inspectie naar aanleiding van ontvangen signalen aandacht besteed aan de beleving van het personeel van het schoolklimaat en de sociale veiligheid. Dit heeft geresulteerd in het besluit om in aanvulling op de gesprekken die op 20 november werden gevoerd, een schriftelijke enquête te houden onder alle personeelsleden. De resultaten van de enquête zijn in dit definitieve verslag opgenomen.

Op 14 november 2008 heeft het ICA een voortgangsrapportage en een aantal documenten ter voorbereiding op het voortgangsonderzoek bij de inspectie ingediend.

De volgende documenten vormden het uitgangspunt voor het onderzoek:

- Tijdpad Prestatieafspraken versie november 2008.
- Algemene Inleiding Onderwijs (voortgangsrapportage).

Daarnaast is een groot aantal onderliggende documenten vooraf toegestuurd.

In het onderzoek is gekeken naar de realisatie van de prestatieafspraken die voor de termijn tot 20 november 2008 geformuleerd zijn. Daarnaast heeft de inspectie gezien of de in de eerdere voortgangsonderzoeken beoordeelde afspraken structureel gerealiseerd worden en of toen nog onvoldoende gerealiseerde afspraken nu wel aan de eisen voldoen.

Tijdens het bezoek zijn gesprekken gevoerd met de schoolleiding en het bestuur, met een aselecte vertegenwoordiging van leraren, met de teamleiders en met enkele leden van de MR. Daarnaast werd een gesprek gevoerd met de interim controller en met enkele administratieve medewerkers van de school.

¹ Met ingang van 1 augustus 2008 is de afdeling Rekenschap van de Auditdienst onderdeel geworden van de Inspectie van het Onderwijs. Waar in dit rapport gesproken wordt over de inspectie, wordt mede bedoeld de afdeling Rekenschap.

Tijdens het bezoek is tevens een aantal documenten beoordeeld die tijdens het bezoek ter beschikking werden gesteld.

Het concept-rapport van het voortgangsonderzoek werd op 15 december 2008 aan het bestuur van het ICA verstuurd. Op 12 januari 2009 ontving de inspectie een schriftelijke reactie van het bestuur op het concept-rapport.

Hierin gaf het bestuur aan zich te herkennen in de hoofdlijn van de rapportage. De voorstellen voor enkele aanvullingen in de tekst zijn in dit definitieve rapport door de inspectie overgenomen. In tweede instantie diende het bestuur op 29 januari 2009 een reactie in op het onderdeel 'schoolklimaat en sociale veiligheid', dat is toegevoegd naar aanleiding van een enquête onder alle personeelsleden van het ICA. De inspectie heeft ook dit onderdeel naar aanleiding van de reactie aangepast. Naast enkele tekstuele aanpassingen verzocht het bestuur in de passages naar aanleiding van de enquête, uitsluitend de nominale aantallen te noemen. De inspectie heeft dit verzoek in aangepaste vorm overgenomen, dat wil zeggen dat uitsluitend percentages van het aantal respondenten zijn vermeld. Vervolgens is het rapport op 3 februari j.l. vastgesteld. De inspectie verzocht het bestuur in de aanbiedingsbrief bij het definitieve rapport schriftelijk toestemming te verlenen het rapport zo snel mogelijk openbaar te maken. Het bestuur heeft vervolgens aangegeven hierover in een bestuursvergadering van gedachten te zullen wisselen. Naar aanleiding van deze bestuursvergadering ontving de inspectie op 4 maart j.l. een schriftelijke reactie op het definitieve rapport.

In het mondeling overleg dat daarop volgde is afgesproken deze reactie integraal, als bijlage aan het verslag van het voortgangsonderzoek toe te voegen.

1 RESULTATEN PRESTATIEAFSPRAKEN PER NOVEMBER 2008

1.1 Algemeen beeld

De resultaten op de prestatieafspraken ten tijde van het voortgangsonderzoek op 20 november 2008 tonen aan dat het ICA op belangrijke onderdelen van het verbeteringstraject nog steeds voortgang boekt. Op andere onderdelen neemt het verbeteringstraject meer tijd dan was voorzien, of zijn de resultaten nog onvoldoende zichtbaar. Ook zijn er nog zorgen ten aanzien van het functioneren van de medezeggenschap en de mate waarin sprake is van een sociaal veilig schoolklimaat voor het personeel.

De inspectie stelt nu vast dat zich in het vmbo langzamerhand een verbetering van de resultaten van de leerlingen begint af te tekenen. In havo en vwo is dat niet het geval. Hier de verschillen tussen de resultaten van het SE ten opzicht van het CSE nog steeds veel te groot².

De inspectie wijst, evenals in alle voorgaande rapportages van de voortgangsonderzoeken op het feit dat het gebrek aan systematische aansturing en borging van het verbetertraject een belangrijk risico vormt voor een succesvol vervolg waarin de resultaten verankerd zijn in de dagelijkse praktijk. Op deze punten heeft het ICA ook nu weer vooruitgang geboekt, maar het proces is nog niet afgerond.

Sinds half oktober 2008 is de voormalige rector van het ICA op basis van onderlinge overeenstemming met het bestuur vertrokken en vervangen door een interim-rector. De inspectie heeft tijdens het voortgangsonderzoek vastgesteld dat er goede afspraken zijn gemaakt over de continuering van het traject van kwaliteitsverbetering. Inmiddels is een profiel opgesteld voor de werving van een nieuwe rector. Daarnaast heeft de inspectie vastgesteld dat de externe bestuursadviseur zijn taken heeft neergelegd om mogelijke belangenverstremming met de interim-rector te voorkomen. Met name de verbetering van de communicatie en de verhouding met de medezeggenschapsraad is een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur en de rector.

De condities voor een stabiele schoolontwikkeling zijn op een aantal belangrijke terreinen nog steeds ongunstig. Met name de aanzienlijke terugloop van het leerlingenaantal en de daarmee samenhangende financiële randvoorwaarden, nopen het bestuur tot ingrijpende maatregelen die de risico's van een negatieve invloed op de kwaliteitsontwikkeling verkleinen. Met het nemen van deze maatregelen die moeten zijn ingebed in een meerjarenbeleid en meerjarenbegroting kan niet langer gewacht worden.

De ontwikkelingen op het gebied van de medezeggenschap acht de inspectie nog risicovol. Het bestuur van het ICA is en blijft verantwoordelijk voor het adequaat functioneren van de medezeggenschapsstructuur in het ICA. De nieuwe MR is nog niet op volle sterkte en de prille initiatieven om de moeizame verhouding tussen MR en schoolleiding te verbeteren, moeten door de interim rector een nieuwe impuls krijgen. De resultaten daarvan zijn op dit moment nog niet zichtbaar.

Aan het eind van het nu lopende schooljaar loopt de periode waarin het ICA als zeer zwakke school onder intensief toezicht van de inspectie staat, af. De inspectie beoordeelt dan of het ICA de kwaliteit van het onderwijs op een aanvaardbaar niveau heeft weten te brengen.

² Doordat het om kleine aantallen leerlingen gaat, kunnen per jaar aanzienlijke fluctuaties optreden.

In het onderstaande wordt een nadere toelichting op de resultaten van de verschillende thema's gegeven. In de bijlage is het overzicht van de resultaten per prestatieafspraken weergegeven.

1.2 Identiteit

De prestatieafspraken ten aanzien van de identiteit zijn gerealiseerd.

De identiteit is als een van de drie kernkwaliteiten van de school vastgelegd in de onderwijsvisie van het ICA. De school spreekt zich daarin uit vanuit de eigen islamitische achtergrond planmatig te willen opleiden naar een pluriforme en multi-etnische samenleving (sociaal-integratieve activiteiten, burgerschap). Om de eigen identiteit in het onderwijs te profileren en aan de orde te stellen is een aantal activiteiten geprogrammeerd en zijn afspraken gemaakt, betreffende onder andere de weekopening, de groet, de oproep tot gebed, de schoolregels, gebed op vrijdag/imamhoek en de islamitische feestdagen. De afspraken hebben ook betrekking op de programma-inhoud en uitvoering van de lessen gymnastiek, biologie en uiteraard de lessen islam en arabisch. In het bestuur wordt periodiek aandacht besteed aan de ontwikkelingen op het gebied van de identiteit aan de hand van een voortgangsrapportage.

Ten aanzien van de godsdienstlessen en de lessen islam bestaat een samenwerking met de Hogeschool InHolland, met name met de opleiding Islam-docent. Het ICA heeft voor het godsdienstonderwijs een eigen methode ontwikkeld, omdat er op dit moment geen landelijke methode voor het VO bestaat.

De inspectie heeft er kennis van genomen dat sinds het nieuwe schooljaar op vrijdag een imam belast is met activiteiten ten bate van leerlingen. Zijn inzet is drieledig: hij gaat voor in het vrijdaggebed, geeft lezingen en is bij vragen beschikbaar om met individuele leerlingen in gesprek te gaan. Indien daarvoor aanleiding is, legt de imam contact met de zorgcoördinator.

De arbeidsrelatie tussen het ICA en de imam (die werkzaam is als godsdienstdocent op een Islamitische basisschool) wordt via een detachering geformaliseerd.

Het bestuur dient de aanstelling en inzet van de imam te toetsen aan de mogelijkheden die wet- en regelgeving biedt. De inspectie heeft het bestuur erop gewezen dat het bevoegd gezag verantwoordelijkheid draagt voor de inhoud van de activiteiten van de imam. Het bestuur heeft verklaard dat de directie de verantwoordelijkheid heeft de inbreng van de imam te toetsen. De ervaring met de taken en activiteiten van de imam, die door de directie worden vastgesteld, zijn nog nieuw en zullen voor het einde van het nu lopende schooljaar geëvalueerd worden.

1.3 Kwaliteitszorg

Sinds het voortgangsonderzoek van mei 2008 is voortgegaan met activiteiten die bijdragen aan het kwaliteitsbeleid van het ICA. Hoewel er nog geen sprake is van een systematische en cyclische uitvoering van het kwaliteitszorgbeleid vanuit het INK-model, is er in deze periode wel een aantal activiteiten uitgevoerd die onder deze noemer in de prestatieafspraken zijn opgenomen.

Zo zijn in deze periode in het kader van de Werken Met Kwaliteit (WMK- VO) systematiek opnieuw enquêtes gehouden om de tevredenheid te meten van de docenten, de ouders en de leerlingen. De resultaten daarvan zijn op een rijtje gezet, maar moeten nog verder worden geanalyseerd. Het valt op dat de beoordelingen van de docenten over zichzelf erg positief zijn ten opzichte van de bevindingen van de teamleiders en de schoolleiding. Dit is een aandachtspunt. Daarnaast is ten behoeve van de verbetering van de kwaliteit van de lessen uitvoering gegeven aan de verdere ontwikkeling van de bekwaamheidsdossiers (BKD) voor de docenten door het uitvoeren van schriftelijke zelfevaluaties door de docenten, evaluaties van de lessen door leerlingen, door lesbezoeken door de teamleiders aan de hand van een kijkwijzer en door de regelmatige bespreking en verdere invulling van de persoonlijke ontwikkelingsplannen (POP). De

school heeft in een eerder stadium in een notitie vastgelegd dat voor iedere docent in beginsel minimaal 80% van de lessen aan de norm moet voldoen. Over hoe om te gaan met deze norm in het kader van het personeelsbeleid verklaart de schoolleiding met de MR overleg te zullen voeren.

Het ICA heeft verder veel aandacht besteed aan de intensivering van de communicatie en de samenwerking met de afleverende basisscholen met de bedoeling daarmee de aansluiting en de doorlopende leerlijn voor de leerlingen op het ICA te versterken. Een van de initiatieven die daaruit is voortgekomen is de introductie op het ICA van het zogenoemde GIP-model dat op veel basisscholen gebruikt wordt als basis voor de didactiek.

1.4 Primair proces

Onderwijstijd

In het vorig voortgangsonderzoek heeft de inspectie getoetst en vastgesteld dat de school voldoet aan de eisen die de regelgeving op dit punt stelt. De inspectie heeft nu kennis genomen van de beschikbaar gestelde gegevens en de verklaring van de schoolleiding dat het beleid op dit punt ongewijzigd wordt gecontinueerd. De borging van de mate waarin de onderwijstijd wordt gerealiseerd, vindt plaats via een maandelijkse rapportage over de gerealiseerde onderwijstijd aan de directie, waarna zo nodig actie ondernomen wordt.

Kwaliteit lessen en leerstofaanbod

Randvoorwaardelijk heeft het Islamitisch College via diverse zelfevaluaties, lesobservaties en uitkomsten van gesprekken in het kader van het personeelsbeleid goed zicht op de kwaliteit van het primair proces. Via scholing en begeleiding door onder andere externe adviseurs wordt de ontwikkeling van de kwaliteit van de lessen bevorderd.

Per team zijn inmiddels doelen gesteld en vastgelegd voor het lopende schooljaar op de volgende gebieden: onderwijs en leren, opbrengsten, medewerkers, communicatie, leeromgeving en budgetten.

Secties hebben de uitdrukkelijke opdracht de schoolexamens op niveau te brengen en het verschil tussen schoolexamen- en landelijke examencijfers tot aanvaardbare proporties terug te brengen.

De teamdoelen vertonen relatie met de centrale onderwijsvisie en het onderwijsconcept van het ICA en zijn met name ook gericht op verbetering van de opbrengsten. De beoogde resultaten zijn echter voor een deel van de items nog niet concreet geformuleerd.

Veel verwacht men van het zogenaamde GIP-model waarin leerlingen didactisch stap voor stap vanuit begeleid leren zich tot actief zelfstandig lerenden ontwikkelen. Dat genereert betrokkenheid maar biedt ook mogelijkheden tot gedifferentieerd onderwijs. Bij het vmbo zoekt men optimale afstemming tussen theorie en praktijk. De afdeling verzorging zal volgend schooljaar de werkplekkenstructuur implementeren.

De schoolleiding geeft aan dat er voor alle vakken schriftelijke afspraken zijn gemaakt over het leerstofaanbod. Voor alle vakken is het leerstofaanbod uitgewerkt in studiewijzers. Er is nog geen taalbeleidsplan dat ten grondslag ligt aan sectieoverstijgend taalbeleid. Er zijn wel aanzetten toe gegeven. Zo is door Fontys in het schooljaar 2007-2008 scholing voor docenten verzorgd voor taalondersteuning tijdens de lessen. In de kijkwijzer, die bij lesbezoeken wordt gehanteerd zijn al wel elementen van taalbeleid opgenomen. Dat is echter onvoldoende om van een samenhangend taal beleid te kunnen spreken. De inspectie wijst erop dat die samenhang een belangrijke indicator is bij het onderzoek naar de kwaliteitsverbetering.

Leerlingendeelname en verzuimbeleid

In het kader van het bestrijden van schoolverzuim van leerlingen is een verzuimprotocol ingesteld, dat procedureel alle stappen bevat van preventieve tot curatieve acties en waarin ook de verschillende taken en verantwoordelijkheden duidelijk belegd zijn. De verzuimcoördinator speelt in de procedures een centrale rol en er is een goede samenwerking met de leerplichtambtenaar. De betrokkenheid van ouders bij absentieproblematiek wordt gestimuleerd; zij ontvangen bij ieder rapport een verzuimoverzicht.

Een belangrijke reductie van het leerlingenverzuim heeft reeds plaatsgevonden. De schoolleiding verklaart dat het verzuimbeleid zeer positieve effecten heeft: het verzuim is in een jaar tijd met 80% verminderd. De resultaten zijn zelfs zo goed dat het ICA niet in aanmerking komt voor subsidie van de gemeente ten behoeve van de vermindering van verzuim en voortijdig schoolverlaten.

Het te laat komen van leerlingen kent volgens de schoolleiding nog een te grote omvang. Ook dit wordt nu aangepakt.

1.5 Opbrengsten

De beschikbare opbrengstgegevens over 2007-2008 leiden tot de voorlopige conclusie dat er sprake is van een verbetering van de opbrengstgegevens van met name het vmbo. De situatie bij het havo en het vwo is zorgelijk.

De voorlopige doorstroomgegevens over 2007-2008 zien er redelijk tot goed uit voor het vmbo en voor de niet-eindexamenklassen van het havo en het vwo. In vrijwel al deze leerjaren en afdelingen is sprake van een verbetering van de doorstroom in vergelijking met 2006-2007. Voor de basisberoepsgerichte afdeling van het vmbo is hiermee de kans aanwezig dat dit leidt tot een voldoende oordeel in mei 2009 over de opbrengsten van deze afdeling over de afgelopen drie jaar.

Bij de theoretische leerweg van het vmbo is voor het eerst sprake van een verbetering van het rendement in de bovenbouw in vergelijking met het jaar daarvoor. De verschillen tussen de cijfers voor het centraal examen en het schoolexamen zijn echter nog te groot: bij acht van de elf vakken is sprake van een verschil hoger dan de norm die de inspectie hanteert (0.5). De verschillen variëren per vak van 0.8 tot 1.8 punt. Over de gemiddelde eindexamencijfers kan de inspectie in dit stadium niets melden omdat de landelijk gemiddelde cijfers voor het centraal examen 2008 nog niet bekend zijn.

In het havo en het vwo is echter sprake van een knelpunt. Tegenover de verbetering van het rendement in de niet-eindexamenklassen van het havo en het vwo, staat een daling van de slagingspercentages in beide afdelingen³. Daar komt bij dat in beide afdelingen nog steeds sprake is van een soms zeer groot verschil tussen de cijfers voor het centraal examen en het schoolexamen. In 2008 is voor het havo voor elf van de zeventien vakken waarin examen is gedaan sprake van een verschil tussen de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen dat hoger is dan de norm die de inspectie hanteert (0.5). De verschillen variëren per vak van 0.7 tot 1.8 punt. Bij het vwo is in het examenjaar 2008 sprake van een te groot verschil tussen cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen bij twaalf van de veertien vakken. Hier variëren de verschillen per vak van 0.6 tot 2.4 punt. Over de gemiddelde eindexamencijfers 2008 kan de inspectie op dit moment nog geen uitspraken doen. De landelijk gemiddelde cijfers voor het centraal examen zijn op het moment van het voortgangsonderzoek nog niet bekend.

³ Hierbij is enige voorzichtigheid geboden omdat het om kleine aantallen leerlingen gaat.

Volgen en analyseren van de opbrengsten

Het beleid gericht op het verbeteren van de opbrengsten heeft deels wel en deels nog te weinig effect. Het beleid gericht op verbetering van de doorstroom van leerlingen heeft effect, zoals blijkt uit bovenstaande tekst. Met name de samenstelling op diverse momenten in het schooljaar van een zogenoemd 'hinkelpad' waardoor inzichtelijk wordt hoeveel procent van de leerlingen op die momenten naar verwachting bevorderd zullen worden, heeft geleid tot het eerder signaleren van leerlingen die extra hulp behoeven (zie verderop onder leerlingenzorg).

Daarnaast heeft de school ook andere maatregelen genomen ter verbetering van de doorstroom van leerlingen:

- Sinds kort worden de adviezen van de basisschool inzichtelijk gemaakt en gekoppeld aan de schoolloopbanen van leerlingen. Deze gegevens worden onder meer gebruikt om te onderzoeken in hoeverre de school in staat is de adviezen van de basisschool te realiseren, opstroom te creëren of te moeten besluiten tot afstroom.
- De school brengt de schoolloopbanen van oud-leerlingen op de ROC's in kaart. Het betreft hier zowel leerlingen die tussentijds zijn uitgestroomd naar het ROC alsook leerlingen die hun vmbo-diploma hebben behaald en daarna hun opleiding op het ROC voortzetten.
- De resultaten van brugklasleerlingen worden na een paar maanden teruggekoppeld met de basisscholen. In deze fase zijn de contacten met de basisscholen met name gebaseerd op de voortgang van individuele leerlingen. De school streeft ernaar dat in de toekomst analyses worden gemaakt van de voortgang van groepen leerlingen van basisscholen. Mocht uit deze analyses blijken dat er opvallende aansluitingsproblemen zijn met bepaalde basisscholen, dan is het de bedoeling dat dat gecommuniceerd wordt met de betreffende basisscholen en dat de aansluiting verbetert.

Het beleid gericht op de verkleining van de verschillen tussen de cijfers voor het centraal examen en het schoolexamen heeft nog niet het gewenste effect gehad. In de prestatie-afspraken had de school opgenomen dat aan het einde van het schooljaar 2007-2008 de discrepantie tussen de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen voor alle vakken op een aanvaardbaar laag niveau zou zijn. Deze afspraak is niet gerealiseerd, althans niet wat betreft het Havo/ Vwo. De school heeft wel enkele voorbereidende maatregelen getroffen ter verkleining van het verschil. Er is een quick scan onder leraren afgenomen over de schoolexamens. Op dit moment worden knelpunten die uit deze enquête naar voren zijn gekomen, omgezet in verbetermaatregelen. De schoolleiding heeft reeds één algemene maatregel ingevoerd. Bij de samenstelling van de schoolexamens dienen secties meer rekening te houden met het type opgaven dat in de centrale examens aan bod komt. In november 2008 vinden gesprekken plaats tussen schoolleiding en secties. De secties hebben de opdracht gekregen om in de maanden december/januari met specifieke vakgerichte verbeterplannen te komen. Secties worden strakker aangestuurd dan in het verleden: er is een zogenoemd 'vaksectiereglement' vastgesteld (met organisatorische en inhoudelijke richtlijnen). Agenda's en besluitenlijsten dienen aan de schoolleiding te worden gecommuniceerd.

1.6 Toetsen, determinatie en leerlingenzorg

De school zet het beleid voort om methodeonafhankelijke toetsen af te nemen.

Onderbouwleerlingen krijgen verspreid over twee jaar drie keer een voortgangs- en adviestoets aangeboden (Nederlands, Engels, wiskunde en studievaardigheden). De resultaten van deze toetsen worden momenteel op twee manieren gebruikt. In de eerste plaats worden de toetsresultaten meegenomen bij de determinatie van de leerlingen. De school hoopt zo te

realiseren dat leerlingen in de bovenbouw beter op hun plek zitten en dat zodoende een beter rendement in de bovenbouw wordt gerealiseerd. In de tweede plaats worden leerlingen die extra hulp behoeven, vroegtijdig gesignaleerd. Hulp wordt tijdens de reguliere lessen (GIP-model) of door de remedial teacher buiten de lessen aangeboden. De voortgangs- en adviestoetsen worden dus met name gebruikt op het individuele niveau van leerlingen. De resultaten op deze toetsen worden nog niet gebruikt om meer in het algemeen de reikwijdte en het niveau van het leerstofaanbod en de toetsen kritisch te bekijken.

De schoolleiding geeft aan dat voor alle leerlingen (niet alleen eindexamenleerlingen) handelingsplannen beschikbaar zijn in het geval van leerachterstanden of problemen met betrekking tot gedrag/sociaal-emotioneel functioneren. De handelingsplannen zijn digitaal beschikbaar in het leerlingvolgsysteem. Verzuimgegevens van leerlingen worden eveneens opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

Op grond van een steekproef van een aantal handelingsplannen constateert de inspectie dat de kwaliteit van de handelingsplannen is toegenomen. De evaluatie van het hulpaanbod en de schriftelijke verantwoording daarvan blijven aandachtspunten.

De hulp aan examenleerlingen is intensief: op zaterdag en zondag krijgen leerlingen die hiervoor in aanmerking komen gedurende het hele jaar extra steunlessen van studenten uit Delft.

De school besteedt naast een goede aansluiting op het basisonderwijs, ook aandacht aan een goede afstemming en doorstroming naar het vervolgonderwijs na het ICA. Zo is er een aansluitingsprogramma havo- hbo in samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam en wordt in samenwerking met de gemeente gewerkt aan verbetering van de doorstroom vmbo-mbo.

1.7 Burgerschap

Conform het plan van aanpak "bevordering actief burgerschap en integratie" vindt een aantal projecten en activiteiten plaats. Om die te verankeren in de curricula is een samenwerking aangegaan met Codename Future. Vooral de (maatschappelijke) stages nemen hierbij een prominente plaats in. In leerjaar 2 van het vmbo wordt het PSO-lesmateriaal gebruikt, in leerjaar 3 van havo/vwo wordt PPO-lesmateriaal gebruikt. Eerder signaleerde de inspectie dat nog geen sprake is van een systematische en op elkaar afgestemde aanpak. Door integrale verwerking en vastlegging van deze activiteiten in curriculum, studiewijzers en PTA's wordt nu de gewenste verankering nagestreefd. Ook ten aanzien van dit thema is nog geen sprake van een goede borging van de uitvoering. Dit blijft dus een belangrijk aandachtspunt.

1.8 Versterken bestuurskracht

Sedert het voortgangsonderzoek van mei 2008 is het ICA voortgegaan met het versterken van de bestuurskracht van de school. Het eerder opgestelde plan van aanpak wordt verder uitgewerkt. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en schoolleiding blijft nog een belangrijk aandachtspunt.

De agendering van de bestuursvergaderingen krijgt langzamerhand meer structuur. Er is nu een volgsysteem en een controle-format aan de hand waarvan de voortgang op financieel gebied door het bestuur kan worden gevolgd.

De praktische uitwerking en borging van de notitie 'Goed besturen op het ICA' heeft nog onvoldoende zijn beslag gekregen.

Al met al kan gesteld worden dat het accent nog ligt op de versterking van de condities voor een krachtiger bestuur. Er is echter nog geen sprake van een voldoende routinematigheid in het

functioneren van het bestuur. Dat kost meer tijd: de voorwaarden zijn steeds beter op orde, maar het ontbreekt nog aan voldoende gezamenlijke bestuurlijke ervaring. Hoewel de ontwikkelingen hoopgevend zijn, is nog te weinig sprake van een pro-actieve, strategische bestuursstijl, waardoor tijdig geanticipeerd kan worden op toekomstige ontwikkelingen. Onder de huidige risicovolle omstandigheden van de school is het van belang dat het bestuur tijdig besluiten neemt over de cruciale strategische vraagstukken waar de school mee te maken heeft.

1.9 Medezeggenschap

Het ICA beschikte het afgelopen jaar niet over een functionerende medezeggenschapsstructuur. De communicatie tussen de toenmalige medezeggenschapsraad en bestuur verliep uiterst moeizaam

In mei 2008 zijn medezeggenschapsverkiezingen gehouden en is een nieuwe MR samengesteld. Op basis van de verkiezingsuitkomst is nog geen volledige bezetting van de MR gerealiseerd voor wat betreft de oudergeleding. Door de wijziging in de schoolleiding moest er in de communicatie na de herfstvakantie een nieuwe start gemaakt worden.

Inmiddels heeft de medezeggenschapsraad haar taken op zich genomen en zijn er eerste contacten gelegd en afspraken met de schoolleiding gemaakt. Er is een globale jaarplanning vastgelegd waarin een aantal onderwerpen benoemd is waarover het bestuur beleidsplannen ter advisering aan de MR zal voorleggen.

Uit contact met de docentgeleding van de MR blijkt de inspectie dat er een begin van nieuw vertrouwen in een meer open dialoog tussen MR en bestuur is, maar dat dit vertrouwen nog zeer broos is en veel aandacht vraagt in de onderlinge communicatie.

Dit beeld wordt bevestigd door de vragen die in de enquête sociale veiligheid zijn gesteld: informatie en communicatie over de activiteiten van de MR zijn van groot belang om het vertrouwen te versterken.

1.10 Communicatie

Het bestuur en de schoolleiding beschouwen de interne en externe communicatie als een van de belangrijkste peilers onder het beleid dat gericht is op de verbetering van de kwaliteit en het herstellen van de groei van het aantal leerlingen.

Op dit vlak is nog veel te winnen. Ten opzicht van de situatie in mei stelt de inspectie vast dat er met name op het vlak van de interne communicatie nog steeds kritiek is op de mate waarin er een open communicatie en dialoog is tussen de schoolleiding en het personeel. Mede onder druk van de problematische financiële situatie worden beslissingen in de beleving van personeelsleden soms te eenzijdig opgelegd, zonder dat de mogelijkheid voor overleg wordt geboden. De interim rector heeft aangegeven de verbetering van de communicatie als een belangrijke prioriteit te beschouwen.

Goede contacten met de (Islamitische) omgeving van de school worden als een speerpunt beschouwd om de sterk teruglopende leerlingen aantallen te kunnen remmen. Daarnaast probeert het bestuur waar mogelijk gebruik te maken van zijn netwerk.

Gezien het belang van een goede interne communicatie wordt t.b.v. het ICA een aanvullende prestatieafspraken geformuleerd: met het personeel wordt voldoende gecommuniceerd over de voortgang van de school en over de verbeter-acties. Uit de komende personeelstevredenheidsenquête moet blijken dat de tevredenheid is gestegen.

1.11 Schoolklimaat en sociale veiligheid

Naar aanleiding van (anonieme) signalen die de inspectie in de periode sinds het voortgangsonderzoek in mei heeft ontvangen, is besloten tijdens het voortgangsonderzoek in november afzonderlijk aandacht te besteden aan het schoolklimaat en de sociale veiligheid in het ICA. De inspectie heeft tijdens het onderzoek gesproken met een a-select samengestelde afvaardiging van het personeel. Uit dit gesprek kwam naar voren dat de anonieme brieven geen rol van betekenis spelen in de onderlinge verhoudingen binnen het team en met de schoolleiding.

De inspectie heeft voorts in aanvulling op dit gesprek met het personeel, na het onderzoek van 20 november een schriftelijke enquête gehouden onder het voltallige personeel van het ICA. Van de 77 personeelsleden hebben er in totaal 44 de vragenlijst ingevuld en naar de inspectie verzonden. Het responspercentage komt daarmee op 57%. Bij de interpretatie van de resultaten dient dan ook in ogenschouw te worden genomen dat een relatief grote groep niet heeft gereageerd. Ten opzichte van de totale groep zijn er relatief weinig respondenten onder de groep personeelsleden met ondersteunende taken. De representativiteit is derhalve beperkt. De uitkomsten zijn evenwel belangrijk genoeg om vermeld te worden.

Een tweede nuancerende opmerking bij de resultaten van de enquête is het feit dat de resultaten een momentopname laten zien. De reacties die ten tijde van de enquête gegeven zijn, zijn mogelijk ingegeven door de omstandigheden van dat moment, terwijl deze inmiddels gewijzigd zijn (zo is de samenstelling van de schoolleiding inmiddels anders).

Binnen deze beperkingen kan over de uitkomsten van de enquête het volgende worden gezegd: Uit de enquête blijkt dat het overgrote deel van de respondenten zich veilig voelt op school (88.4%), graag op deze school werkt (93%) en in het teamoverleg voor zijn mening durft uit te komen (88.6%).

De antwoorden op de overige vragen geven blijk van een zorgelijker situatie. Het valt daarbij overigens op dat de reacties van docenten een positiever beeld laten zien dan die van het ondersteunend personeel.

Uit de antwoorden blijkt dat er verschillend en divers gedacht wordt over de ervaren veiligheid. Omstreeks de helft van de respondenten (onderwijzend en ondersteunend personeel gezamenlijk) geeft aan:

- dat verschillen van inzicht niet in alle openheid worden besproken(50%);
- dat teamleden hun handelen niet ter discussie stellen (55.8%);
- dat het personeel zich niet vrij voelt om kritiek te uiten op het beleid van het bestuur (52.4%).

Daarnaast geeft ongeveer een vijfde van de respondenten aan zich soms (13.6%), regelmatig (4.5%) of vaak (4.5%) bedreigd of geïntimideerd te voelen door het bestuur, ongeveer een derde van de respondenten voelt zich soms (15.9%), regelmatig (9.1%) of vaak (6.8%) geïntimideerd door de schoolleiding en 15.9% van de respondenten voelt zich soms bedreigd of geïntimideerd door collega's.

Kortom, het doel van een professionele cultuur waarbij open over zaken gesproken kan worden en personeelsleden zich kwetsbaar op durven te stellen, is nog geenszins bereikt. Dit is een belangrijke voorwaarde om de implementatie van beleid succesvol te kunnen uitvoeren en heeft dus aanhoudende aandacht en zorg van het bestuur en de schoolleiding.

1.12 Schoolplan en Meerjarenbeleidsplan

Er is door de schoolleiding een concept- schoolplan en een concept- meerjarenbeleidsplan opgesteld. Hoewel deze documenten er ook bij het voortgangsonderzoek in mei 2008 al waren, zijn ze nog steeds niet door het bestuur vastgesteld. Het schoolplan is aan de MR voor advies voorgelegd.

1.13 Continuïteit : Financiële meerjarenraming en worstcase scenario

Ten aanzien van het onderwerp financiële meerjarenraming/worstcase scenario is eerder een aantal prestatieafspraken gemaakt, dat in 3 onderdelen uiteenvalt:

1. de werking van de administratieve en financiële bedrijfsprocessen;
2. de financiële planning en control cyclus;
3. het opstellen van een beleidsrijke meerjarenbegroting alsmede een worstcase begroting.

Hieronder wordt per onderdeel nader ingegaan op de bevindingen uit het onderzoek .

Ad 1) De werking van de administratieve en financiële bedrijfsprocessen

Ten aanzien van het **kasverkeer** was in november 2007 en mei 2008 reeds geconstateerd dat de kasprocedure in voldoende mate wordt nageleefd.

Ten aanzien van het **inkoopproces** is eveneens een procedure opgesteld. In grote lijnen wordt het inkoopproces (offerteprocedure, bestelling, levering, factuur en betaling) in voldoende mate nageleefd. Een punt van aandacht is ook nu nog het (ondanks de procedure) regelmatig decentraal bestellen van artikelen door de verschillende secties, terwijl er nog geen sprake is van (decentrale) budgetverantwoordelijkheid.

Ad 2) De financiële planning en control cyclus

Er is nog geen sprake van budgettering van de verschillende secties. Tijdens het vorig voortgangsonderzoek in mei 2008 was aangegeven dat het streven is om interne budgettering met ingang van het nieuwe schooljaar te bewerkstelligen. Bij het onderzoek in november 2008 blijkt dit nog niet het geval.

Reeds bij het onderzoek in mei 2008 heeft de inspectie vastgesteld dat sprake was van verbeteringen in het planning en control cyclus, waardoor betere inzichten waren verkregen in de huidige en toekomstige financiële situatie.

Eén van de nieuwe producten van de planning en control cyclus is de managementrapportage. Deze rapportage behelst periodieke tussentijdse financiële overzichten die onder verantwoordelijkheid van de directie worden verstrekt aan het bestuur. De in oktober 2008 beschikbare managementrapportage over de eerste negen maanden van 2008 geeft een minder positief resultaat dan was begroot (gerealiseerd verlies van € 47.000 t.o.v. een begrote winst van € 474.000). Dit wordt met name veroorzaakt door een minder tijdig gerealiseerde krimp van de formatie dan in de begroting 2008 was voorzien. Voorts spelen de kosten van de externe adviseurs die de school heeft ingehuurd om de kwaliteitsverbetering te ondersteunen een rol. Deze zijn hoger dan begroot en aanzienlijk in omvang. Hierbij komen in schooljaar 2008/2009 en deels in boekjaar 2008 de dubbele kosten voor de rectorfunctie.

Op 17 september 2008 heeft het bestuur, na kennisneming van de naar eigen zeggen huidige verontrustende financiële situatie, besloten de rector bezuinigingen op te leggen op het gebied

van personeel, investeringen/onderhoud gebouw, contracten met derden, etc. Dit is voor de voormalige rector aanleiding geweest om maatregelen ter bijsturing aan te kondigen in een Voorstel Maatregelen Kostenreductie ICA (stuk d.d. 13 oktober 2008). In deze notitie is aangegeven dat de huidige vermogenspositie van de school niet toereikend is om alle toekomstige knelpunten op te lossen. Als oorzaak hiervoor wordt aangegeven dat de personeelsreductie, die reeds heeft plaatsgevonden, onvoldoende is om de school financieel gezond te houden. In het document is aangegeven dat reductie bij OOP en directie op korte termijn realiseerbaar is, maar voor het OP slechts mogelijk is als op het gebied van het onderwijsaanbod en de organisatie van het onderwijs ingrijpende maatregelen worden genomen. In het stuk wordt voorts een aantal voorstellen gedaan t.a.v. het onderwijsaanbod.

Ad 3) Het opstellen van een beleidsrijke meerjarenbegroting en een worstcase begroting

In juli 2008 is een tweede versie van de meerjarenbegroting opgesteld. Deze versie is ten opzichte van de eerste versie op een aantal kleine punten gewijzigd. Reeds in mei 2008 is vastgesteld dat de eerste meerjarenbegroting zijn basis vindt in huidige en op basis van de huidige tendens van dalende instroom, geprognosticeerde leerlingenaantallen. De financiële consequenties van de (voorzichtigheidshalve) verwachte dalende leerlingenstroom zijn duidelijk zichtbaar. In de meerjarenbegroting is becijferd dat 2008 nog zal afsluiten met een winst (als gevolg van de naijlende bekostiging), maar dat de daarop volgende jaren zullen afsluiten met zeer forse verliezen. Deze zouden het voortbestaan van de school kunnen bedreigen. Mogelijk positief kan overigens nog het leerplus-arrangement werken, waarmee met de inkomsten die daaruit voortvloeien voor de jaren 2009 en 2010 nog geen rekening is gehouden in de meerjarenbegroting, maar waarvan op dit moment wel wordt verwacht dat dit zal doorlopen. Overigens betekent dit wel dat de gelden uit het leerplusarrangement door de school bij ongewijzigd beleid onder andere gebruikt zullen moeten worden om de verlieslijdende afdelingen in stand te houden en de externe ondersteuning van het traject van kwaliteitsverbetering de financieren. Het is de vraag welke mogelijke consequenties dit heeft voor de onderwijskwaliteit.

Uit de meerjarenbegroting is verder af te leiden dat met name de personeelskosten in 2010 en 2011 zeer hoog zijn (in relatie tot de rijksbijdrage). Dit toekomstscenario lijkt nog negatiever nu 2008 naar verwachting met een lager positief saldo wordt afgesloten dan verwacht, als gevolg waarvan de buffer die ultimo 2008 zal zijn opgebouwd ter dekking van verliezen in de toekomst, kleiner zal zijn.

Ondanks de positieve invloed die zal uitgaan van de extra gelden uit hoofde van het leerplusarrangement en waarmee in de begroting nog geen rekening is gehouden, zullen, zoals opgemerkt in het Voorstel Maatregelen Kostenreductie, op korte termijn beleidskeuzes moeten worden gemaakt. Deze zullen moeten worden gericht op wijziging van de actuele situatie waarin sprake is van inefficiënt gebruik van middelen binnen het Islamitisch College Amsterdam. Dit speelt voornamelijk op het gebied van de huisvesting en leerwegen/opleidingsroutes met weinig leerlingen.

Gezien het zwaarwegende belang van goed onderbouwde beleidskeuzes, waarbij rekening wordt gehouden met de huidige en toekomstige financiële randvoorwaarden, heeft de inspectie met het ICA bestuur een aanvullende prestatieafpraak gemaakt. Deze luidt:

Het ICA maakt een vertaling van de meerjarenbegroting naar het niveau van de afzonderlijke afdelingen van de school (VMBOB/K/TL,HAVO,VWO) en formuleert op basis hiervan de strategische beleidskeuzes voor de korte, de middellange en de lange termijn. Uiterlijk eind februari 2009 wordt hierover aan de inspectie gerapporteerd.

2 REACTIE BESTUUR

Betreft: Reactie op het " Verslag voortgangsonderzoek prestatieafspraken ICA november 2008"

Wij hebben kennis genomen van de tekst van bovengenoemd verslag. In het merendeel van de teksten kunnen wij ons vinden. Die zullen we ook stellig gebruiken bij onze verbetertrajecten. Daar waar het handelt over schoolklimaat en sociale veiligheid hebben wij ernstige bezwaren tegen uw rapportage.

U stelt, dat "Naar aanleiding van (anonieme) signalen die de inspectie in de periode sinds het voortgangsonderzoek in mei heeft ontvangen, is besloten tijdens het voortgangsonderzoek in november afzonderlijk aandacht te besteden aan het schoolklimaat en de sociale veiligheid in het ICA".

Verderop komt u tot de constatering, dat de anonieme signalen geen rol meer blijken te spelen. Daarmee is onzes inziens de reden komen te vervallen om nog verdere aandacht aan de enquête te besteden.

Vervolgens richt ons bezwaar zich op de validiteit van de enquête en dientengevolge ook op de conclusies die u aan de uitkomsten verbindt. Zelf wijst u al op de beperkte respons op uw enquête. In meerdere gevallen is het aantal personen dat reageert op een element zo klein, dat het onverantwoord is daar een percentage op los te laten en dus ook om daar conclusies als de uwe aan te verbinden.

De school verkeert in zwaar weer. Uiteraard leidt dat tot gevoelens van onzekerheid en ongenoegen bij medewerkers. Naar die bron van schoolklimaat en sociale veiligheid doet u evenwel geen onderzoek. Dat maakt dat de rol van medewerkers zelf daarbinnen niet aan de orde komt, waardoor er sprake is van een eenzijdige benadering.

Zeer afwijzend staan wij tegenover enkele dubieuze, onzorgvuldige vragen in de enquête. Het betreft hier de vragen met als kern: "Ik heb mij bedreigd of geïntimideerd gevoeld door ...". Deze twee begrippen ziet u kennelijk als een geheel. Het zijn evenwel twee heel verschillende begrippen, zowel in juridische als in emotionele zin. Door gevoelens die u veronderstelt aanwezig te zijn te juridiseren, kan het schoolklimaat negatief beïnvloed worden.

Wat ons zeer steekt, is dat u kennelijk uitgaat van de mogelijkheid, dat het bestuur medewerkers bedreigt en intimideert. Die suggestie wijzen wij ten sterkste af. Het bestuur verlaagt zich niet tot het doen van bedreigingen en intimidaties.

Kortom, wij betreuren het zeer, dat u een overbodig gebleken enquête hebt opgenomen in uw verslag. Wij voelen ons er zeer door aangetast en zien het als een belemmering in een voortvarende aanpak van onze verbetertrajecten, waarin wij in een open klimaat met onze medewerkers willen werken.

BIJLAGE I

UITWERKING PRESTATIEAFSPRAKEN ICA PERIODE MEI - NOVEMBER 2008

Stand van zaken per 20 november 2008

PLAN	DO	CHECK		ACT	BEHAALD RESULTAAT PER 20 NOVEMBER 2008
Wat?	Wie?	Beoogd resultaat?	Check	Actie	
IDENTITEIT					
<i>Het ICA voldoet aantoonbaar aan de eigen identiteitsvoorschriften t.a.v. schoolcultuur en islamitische identiteitskenmerken zoals die zijn vermeld in het schoolplan (gebed, vriendelijk, respectvol klimaat, kleding- en gebedsvoorschriften, lessen)</i>	<i>Alle medewerkers dragen bij aan naleving van regels op het gebied van de identiteit</i>	<i>rustige, respectvolle omgang tussen medewerkers en leerlingen vanuit de islamitische identiteit.</i>	<i>periodieke rapportage aan bestuur</i>	<i>eventuele bijstelling van beleid over identiteit</i>	Gerealiseerd. Aandachtspunt is de bewaking door de schoolleiding van de activiteiten van de imam.
KWALITEIT					
<i>Lessen worden na afloop van iedere onderwijsperiode geëvalueerd door de docent, de leerlingen en de teamleider</i>	<i>docent: zelfevaluatie</i> <i>leerlingen: evaluatie geleerde stof en verloop van de lessen</i> <i>analyse van de resultaten door de teamleider</i>	<i>er is zicht op wat er in de les is bereikt</i>	<i>lesdoel en realisering worden vergeleken</i>	<i>teamleider evalueert met docent en er worden waar nodig verbeterafspraken gemaakt</i>	Gerealiseerd
<i>De directie heeft de consequenties van het niet voldoen aan de 80% norm vastgesteld, besproken met de MR en meegedeeld aan de docenten. Deze afspraken zijn vastgelegd binnen het personeelsbeleid (scholing, coaching, werken met pop, ontslagprocedure)</i>	<i>bestuur/ directie / MR</i>	<i>De docenten weten wat de consequenties zijn van het niet-voldoen aan de 80%-norm; de afspraken liggen vast in het personeelsdocument</i>	<i>opstellen plan en plan in beslissingscircuit inbrengen.</i>	<i>80%norm geldt als ondergrens van wat toelaatbaar is.</i>	Niet gerealiseerd: wordt nog voor advies aan de MR voorgelegd.
<i>Er zijn goede functionele contacten met alle toeleverende basisscholen</i>	<i>coördinator werving</i>	<i>alle basisscholen bezocht lijst contactpersonen gereed en actueel</i>	<i>evaluatie van de bezoeken vindt plaats in directieoverleg</i>	<i>eventueel wordt plan van aanpak aangepast.</i>	Gerealiseerd
<i>Het schoolplan 2007-2011 is in voorjaar 2008 gereed</i>	<i>aansturing directie</i>	<i>voorjaar 2008</i>	<i>plan gereed voor vaststelling</i>	<i>klankbordronde door de school voorgenomen vaststelling door bestuur in mei 2008</i>	Deels gerealiseerd. Het schoolplan is nog steeds niet door het bestuur vastgesteld.
<i>Voor eind 2007-2008 is een personeelsenquête gehouden</i>	<i>directie, kwaliteitscoördinator</i>	<i>voor einde schooljaar 2007-2008</i>	<i>resultaten zijn verwerkt en gecommuniceerd</i>		Gerealiseerd
<i>Alle docenten, mentoren, teamleiders en andere relevante functionarissen zijn</i>	<i>docenten, mentoren, teamleiders en relevante functionarissen</i>	<i>aantoonbare kennis van leerlingzorg</i>	<i>docenten worden steekproefsgewijze</i>		Gerealiseerd

PLAN	DO	CHECK		ACT	BEHAALD RESULTAAT PER 20 NOVEMBER 2008
Wat?	Wie?	Beoogd resultaat?	Check	Actie	
<i>bekend met de inhoud van het Zorgdocument en de Zorggids</i>			<i>ondervraagd. item bij functioneringsgesprek</i>		
<i>Alle medewerkers zijn bekend met de inhoud van de notitie Burgerschap en Identiteit.</i>	<i>docenten en andere relevante medewerkers</i>	<i>aantoonbare kennis van de notitie Burgerschap en Identiteit</i>	<i>docenten worden steekproefsgewijze ondervraagd. item bij functioneringsgesprek</i>		Gerealiseerd
<i>Alle docenten en andere functionarissen zijn bekend met de inhoud van het document Kwaliteitszorg</i>	<i>docenten en andere functionarissen</i>	<i>aantoonbare kennis van kwaliteitszorg</i>	<i>docenten worden steekproefsgewijze ondervraagd. item bij functioneringsgesprek</i>		Gerealiseerd
PRIMAIR PROCES					
<i>De wettelijk voorgeschreven onderwijstijd wordt gerealiseerd. Er is een sluitende administratie van lesuitval en verzuim.</i>	<i>roostermaker, docenten, verzuim-coördinator</i>	<i>realiseren van meer onderwijstijd per leerling</i>	<i>maandelijkse rapportage aan directie</i>	<i>bijstelling beleid als rapportage daartoe aanleiding geeft.</i>	Gerealiseerd.
LEERLINGENZORG					
<i>ledere docent draagt zorg voor de continue ontwikkeling van leerlingen</i>	<i>iedere docent</i>	<i>aantoonbare interventies om opbrengstdoelen te halen</i>	<i>het zorgplan wordt uitgevoerd. ledere docent houdt de vorderingen van zijn leerlingen bij en grijpt zonodig in.</i>		Gerealiseerd
<i>ledere docent stelt een handelingsplan op voor elke leerling waarvan de prestaties achterblijven bij wat mag worden verwacht. De handelingsplannen maken deel uit van het leerlingdossier</i>	<i>iedere docent</i>	<i>aantoonbare interventies waar dat nodig is; leerlingendossier up to date</i>	<i>Interventies zijn bijgehouden in my@vo. Er vinden structureel leerlingbesprekingen plaats binnen de teams</i>	<i>bijstelling handelingsplan</i>	Gerealiseerd. Aandachtspunt blijft de kwaliteit van de handelingsplannen.
<i>De docent en de mentor houden voortdurend de prestaties van de leerlingen bij in relatie tot de opbrengstdoelen.. De mentor bewaakt daarbij of de betrokken vakdocent voldoende interventies pleegt en/of speciale aandacht besteed aan betrokken leerling.</i>	<i>Docent en mentor</i>	<i>maandelijkse rapportage aan teamleider</i>	<i>er is voldoende input voor de maandelijkse leerlingbespreking</i>	<i>bijstelling handelingsplan</i>	Gerealiseerd
OPBRENGSTEN					
<i>De school heeft haar interne rendement opgesteld aan de hand van de opbrengsten van 2006 – 2007 en haar opbrengstdoelen voor 2007 – 2008. Het betreft hier instroom- doorstroom - uitstroomgegevens</i>	<i>managementteam</i>	<i>Overzicht interne rendement en duidelijke opbrengstdoelen voor 2007-2008 en 2008-2009</i>	<i>opbrengsten 0708 zijn vergeleken met die van 0607.</i>	<i>waar de beoogde verbetering niet wordt gehaald wordt een plan van aanpak gemaakt.</i>	Gedeeltelijk gerealiseerd: er zijn hinkelpaden opgesteld, toetsen uitgevoerd en teamdoelen geformuleerd, maar er is nog geen concrete uitwerking in termen van

PLAN	DO	CHECK		ACT	BEHAALD RESULTAAT PER 20 NOVEMBER 2008
Wat?	Wie?	Beoogd resultaat?	Check	Actie	
					streefdoelen.
<i>De opbrengstdoelen zijn 'vertaald' in opbrengstdoelen voor 2007 – 2008 en 2008-2009 per leerjaar, per vak en voor de schoolexamens</i>	<i>directie / teamleiders</i>	<i>Opbrengstdoelen per leerjaar, vak en voor de examens</i>	<i>door het jaar heen worden de prestaties gemonitord met de doelen als referentie</i>	<i>interventies waar nodig</i>	Gedeeltelijk gerealiseerd : er zijn teamdoelen, maar deze zijn nog te weinig concreet uitgewerkt.
<i>Van iedere eindexamenleerling is aan het begin van het schooljaar 2007-2008 geïnventariseerd wat de resultaten tot dan toe zijn en welke andere eventuele risico's voor het slagen van de leerling bestaan. Aansluitend hierop worden waar nodig handelingsplannen opgesteld.</i>	<i>mentoren, teamleiders bovenbouw</i>	<i>handelingsplannen gereed waar nodig; risicoleerlingen per examenvak zijn in kaart gebracht</i>	<i>ondersteuning op maat naar betreffende leerlingen.</i>	<i>my@vo</i>	Gerealiseerd: er is een risico-analyse opgesteld, handelingsplannen zijn geformuleerd en er worden extra steunlessen verzorgd.
<i>Aan het eind van het schooljaar 2007-2008 en 2008-2009 maakt het ICA op grond van feitelijke analyses en gerealiseerde verbeteringen aannemelijk dat de vermelde doelen zullen worden bereikt</i>	<i>directie / staf</i>	<i>tussentijdse rapportage en analyse van de opbrengsten.</i>	<i>rendementen aantoonbaar verbeterd</i>	<i>bijstellen aanpak en waar nodig verbetering opbrengsten</i>	Gedeeltelijk gerealiseerd
<i>Aan het einde van het schooljaar 2007 – 2008 en 2008-2009 heeft de school een overzicht van haar bereikte opbrengstdoelen en heeft ze ook geanalyseerd om daaruit lering te trekken voor het vervolg.</i>	<i>docenten, mentoren, teamleiders</i>	<i>Overzicht bereikte opbrengstdoelen, analyse en leerpunten</i>	<i>opbrengsten bekend bij de school; worden geanalyseerd. Op basis van uitkomst wordt geïntervenieerd</i>	<i>aanpassen plan van aanpak waar nodig</i>	Gedeeltelijk gerealiseerd
<i>Aan het eind van het schooljaar 2007-2008 en 2008-2009 is de discrepantie tussen schoolexamen en centraal examen voor alle vakken op een aanvaardbaar laag niveau</i>	<i>docenten, secties, teamleiders</i>	<i>Se en CSE op vergelijkbaar niveau</i>	<i>cito-examenmonitor wordt ingezet</i>	<i>bijstelling werkwijze en toetsing waar nodig</i>	Niet gerealiseerd
<i>De beoordelingen van de docenten in de onderbouw stemmen overeen met de resultaten van de CITO-voortgangstoets</i>	<i>rapportage teamleiders</i>	<i>zicht op vorderingen leerlingen zicht op normering docent t.o.v. landelijke norm</i>	<i>analyse van de gegevens en plan van aanpak discrepanties</i>	<i>scholing docentenkorps</i>	Gedeeltelijk gerealiseerd
BURGERSCHAP					
<i>De school organiseert jaarlijks minimaal twee projecten die betrekking hebben op de omgeving van de school. Partners hierbij zijn: stadsdeel Slotervaart, woningbouwcorporaties, ministerie van VROM, Koers Nieuw West, Platform Amsterdammers Samen e.a</i>	<i>sectordirecteuren, teamleiders, secties</i>	<i>de school is een actieve en herkenbare partner van scholen, bedrijven en bewoners van Slotervaart</i>	<i>rapportage over uitgevoerde projecten aan directie</i>	<i>jaarlijkse evaluatie van gerealiseerde en lopende projecten en keuze van nieuwe projecten</i>	Gerealiseerd
BESTUUR					
<i>Er is een jaaroverzicht opgesteld van onderwerpen waarover het bestuur door de rector geïnformeerd wordt. De frequentie</i>	<i>Bestuur, rector</i>	<i>jaaroverzicht gereed en in werking</i>	<i>P&C uitgezet. Er is een vergaderschema. Onderwerpen</i>	<i>planning aanpassen aan veranderingen in organisatie</i>	Gerealiseerd

PLAN	DO	CHECK		ACT	BEHAALD RESULTAAT PER 20 NOVEMBER 2008
Wat?	Wie?	Beoogd resultaat?	Check	Actie	
<i>waarmee een onderwerp wordt geagendeerd is hierin aangegeven.</i>			<i>opgenomen in vergaderplanning.</i>		
<i>Er is een vergaderagenda vastgesteld waarin de vergaderingen van bestuur, medezeggenschapsraad (afzonderlijk en gezamenlijk) zijn vastgelegd.</i>	<i>stafbureau / bestuurs-secretaris</i>	<i>vergaderagenda bestuur en MR gereed</i>	<i>agenda's bestuur en MR op elkaar afgestemd en opgenomen in de P&C-cyclus?</i>	<i>indien nodig nadere afstemming</i>	Gerealiseerd
<i>De WMS is ingevoerd; in de Medezeggenschapsraad (MR) hebben zowel personeelsleden, ouders als leerlingen zitting.</i>	<i>directie, bestuur</i>	<i>MR ingericht op basis van eisen WMS</i>	<i>uiterlijk eind april is de MR op sterkte</i>		Gedeeltelijk gerealiseerd. Aandachtspunt is de samenstelling (oudergeleding, leerlingengeleding). De uitvoering van de WMS in de moet in de praktijk nog gestalte krijgen.
<i>er is sprake van een op aanvaardbare kaders voor good governance berustend bestuurlijk handelen, zich uitend in bestuurlijke verbreding, horizontale verantwoording en transparante besluitvormingsprocessen</i>	<i>bestuur;</i>	<i>bestuur werkt volgens de richtlijnen good governance</i>	<i>bestuursvergaderingen en bestuurlijk handelen vinden plaats op basis van de richtlijnen uit het rapport "Goed besturen op het ICA"</i>	<i>aan knelpunten wordt nog gewerkt</i>	Gedeeltelijk gerealiseerd
COMMUNICATIE					
<i>Met ouders wordt voldoende gecommuniceerd over de voortgang van de school en over de verbeteracties die aan de gang zijn.</i>	<i>directie, teamleiders, stafbureau en mentoren</i>	<i>ouders zijn voldoende op de hoogte van de prestaties van hun kinderen</i>	<i>in ouderenquête wordt hiernaar gevraagd</i> <i>OR wordt naar zijn mening gevraagd</i>	<i>communicatievorm of – frequentie wordt zonodig bijgesteld</i>	Gerealiseerd
<i>De school beschikt over een actuele website</i>	<i>directie, stafbureau</i>	<i>communicatie met buitenwereld verbeterd</i>	<i>website wordt wekelijks gecontroleerd op actualiteit en waar nodig bijgesteld</i>		Gerealiseerd
CONTINUITEIT					
<i>Er is in samenwerking met de arbo-adviesdienst van de VO-raad en eigen arbo-dienst een plan opgesteld om het ziekteverzuim onder onderwijzend personeel tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen.</i>	<i>schoolleiding</i>	<i>significante daling ziekteverzuim in 2007-2008</i>	<i>er vindt periodieke rapportage plaats over het ziekteverzuim</i>	<i>er zijn afspraken gemaakt met de arbo-dienst; er wordt een re-integratieplan opgesteld</i>	Gerealiseerd
<i>er is een worst-case begroting opgesteld</i>	<i>Schoolleiding, bestuur</i>	<i>financiële consequenties in geval van sluiting van de school of afdelingen zijn in beeld gebracht</i>	<i>ontwikkeling leerlingenaantal wordt afgezet tegen de modellen</i>	<i>optimale instroom en determinatie</i>	Gedeeltelijk gerealiseerd
<i>Voor het geval van onverhoopte sluiting van de school is er een sociaal plan voor het personeel dat ten minste voorziet in mogelijkheden voor outplacement en een</i>	<i>Schoolleiding, bestuur</i>	<i>sociaal plan gereed en in uitvoering</i>	<i>bespreking met pMR, indien nodig overleg met de centrales</i>		Niet gerealiseerd

PLAN	DO	CHECK		ACT	BEHAALD RESULTAAT PER 20 NOVEMBER 2008
		Beoogd resultaat?	Check		
Wat?	Wie?			Actie	
<i>ontslagvergoeding.</i>					
<i>De administratieve en financiële bedrijfsprocessen worden nageleefd</i>	<i>Schoolleiding, bestuur</i>				Gerealiseerd
<i>De financiële planning en control cyclus functioneert</i>	<i>Schoolleiding, bestuur</i>				Gerealiseerd
<i>Er is een beleidsrijke meerjarenbegroting opgesteld</i>	<i>Schoolleiding, bestuur</i>				Gedeeltelijk gerealiseerd

BIJLAGE II

SOCIALE VEILIGHEID ICA

Vragenlijst personeel

Functie op school:			
	Aantal	Totaal met deze functie	% van totaal
personeelslid met lesgevende taken	35	55	63,6%
personeelslid met onderwijsondersteunende taken	8	21	38,1%
Totaal	43	77	
Missend	1		
	44		

Onderling functioneren			
		negatief	positief
Verschillen van inzicht worden in alle openheid besproken	N	22	22
	%	50,0	50,0
Teamleden stellen hun handelen ter discussie	N	24	19
	%	55,8	44,2
Er is ruimte voor verschil in opvattingen tussen leraren	N	14	26
	%	35,0	65,0
Op onze school is ruimte om op een positieve manier om te gaan met conflicten	N	16	27
	%	37,2	62,8
Voor het reilen en zeilen binnen de school voelen alle teamleden zich verantwoordelijk	N	19	25
	%	43,2	56,8
Bij ons op school geven collega's op een positieve manier commentaar op elkaars functioneren	N	17	26
	%	39,5	60,5
Het onderling functioneren van het team is goed	N	11	32
	%	25,6	74,4
In de contacten met de schoolleiding voel ik me doorgaans veilig	N	11	33
	%	25,0	75,0
Ik werk graag op deze school	N	3	40
	%	7,0	93,0
Ik voel me veilig op deze school	N	5	38
	%	11,6	88,4
Ik voel me vrij om in het teamoverleg voor mijn mening uit te komen	N	5	39
	%	11,4	88,6
Ik voel me vrij om bij collega's kritiek te uiten op het onderwijsconcept en de keuzes die daaruit voortvloeien	N	12	31
	%	27,9	72,1
Ik voel me vrij om bij de schoolleiding kritiek te uiten op het onderwijsconcept en de keuzes die daaruit voortvloeien	N	17	27
	%	38,6	61,4
Ik voel me vrij om kritiek te uiten op het beleid van de schoolleiding	N	17	26
	%	39,5	60,5
Ik voel me vrij om kritiek te uiten op het beleid van het bestuur	N	22	20
	%	52,4	47,6

		1 nooit	2 soms	3 regelmatig	4 vaak
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door het bestuur	N	34	6	2	2
	%	77,3	13,6	4,5	4,5
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door de schoolleiding	N	30	7	4	3
	%	68,2	15,9	9,1	6,8
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door collega's	N	37	7		
	%	84,1	15,9		

	N	%
0	59	76,6
1	8	10,4
2	7	9,1
3	3	3,9
Totaal	77	100

Bovenstaande tabel geeft een optelling van het aantal respondenten met de score 'soms', 'regelmatig' en 'vaak' weer. Zo zijn er 3 respondenten die op alle drie vragen 'soms' of vaker hebben geantwoord.

Medezeggenschap				
		1 ja	2 nee	3 weet ik niet
Er is een Medezeggenschapsraad ingesteld.	N	39		3
	%	92,9		7,1
U heeft in alle vrijheid de mogelijkheid gekregen om u kandidaat voor de MR te stellen.	N	36	3	2
	%	87,8	7,3	4,9
De leden van de Medezeggenschapsraad zijn bekend gemaakt aan de geledingen.	N	34	2	6
	%	81,0	4,8	14,3
Er heeft een vergadering plaatsgevonden tussen MR en bevoegd gezag.	N	19	4	19
	%	45,2	9,5	45,2

Uitsplitsing docenten/ondersteuners:

Onderling functioneren					
		docenten		ondersteuning	
		negatief	positief	negatief	positief
Verschillen van inzicht worden in alle openheid besproken	N	15	20	7	1
	%	42,9	57,1	87,5	12,5
Teamleden stellen hun handelen ter discussie	N	15	19	8	
	%	44,1	55,9	100,0	
Er is ruimte voor verschil in opvattingen tussen leraren	N	9	24	5	2
	%	27,3	72,7	71,4	28,6
Op onze school is ruimte om op een positieve manier om te gaan met conflicten	N	10	24	6	2
	%	29,4	70,6	75,0	25,0
Voor het reilen en zeilen binnen de school voelen alle teamleden zich verantwoordelijk	N	11	24	7	1
	%	31,4	68,6	87,5	12,5
Bij ons op school geven collega's op een positieve manier commentaar op elkaars functioneren	N	12	23	5	3
	%	34,3	65,7	62,5	37,5

Het onderling functioneren van het team is goed	N	7	28	3	4
	%	20,0	80,0	42,9	57,1
In de contacten met de schoolleiding voel ik me doorgaans veilig	N	8	27	3	5
	%	22,9	77,1	37,5	62,5
Ik werk graag op deze school	N	2	33	1	6
	%	5,7	94,3	14,3	85,7
Ik voel me veilig op deze school	N	2	33	3	4
	%	5,7	94,3	42,9	57,1
Ik voel me vrij om in het teamoverleg voor mijn mening uit te komen	N	2	33	3	5
	%	5,7	94,3	37,5	62,5
Ik voel me vrij om bij collega's kritiek te uiten op het onderwijsconcept en de keuzes die daaruit voortvloeien	N	8	27	4	4
	%	22,9	77,1	50,0	50,0
Ik voel me vrij om bij de schoolleiding kritiek te uiten op het onderwijsconcept en de keuzes die daaruit voortvloeien	N	13	22	4	4
	%	37,1	62,9	50,0	50,0
Ik voel me vrij om kritiek te uiten op het beleid van de schoolleiding	N	13	21	4	4
	%	38,2	61,8	50,0	50,0
Ik voel me vrij om kritiek te uiten op het beleid van het bestuur	N	17	18	5	2
	%	48,6	51,4	71,4	28,6

NB.: 1 respondent heeft zijn functie niet ingevuld!

docent

		1 nooit	2 soms	3 regelmatig	4 vaak
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door het bestuur	N	30	4	1	
	%	85,7	11,4	2,9	
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door de schoolleiding	N	26	5	3	1
	%	74,3	14,3	8,6	2,9
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door collega's	N	32	3		
	%	91,4	8,6		

ondersteuner

		1 nooit	2 soms	3 regelmatig	4 vaak
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door het bestuur	N	3	2	1	2
	%	37,5	25	12,5	25
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door de schoolleiding	N	3	2	1	2
	%	37,5	25	12,5	25
Ik heb me de afgelopen periode bedreigd of geïntimideerd gevoeld door collega's	N	4	4		
	%	50	50		

Medezeggenschap

docent

		1 ja	2 nee	3 weet ik niet
Er is een Medezeggenschapsraad ingesteld.	N	31		2
	%	93,9		6,1
U heeft in alle vrijheid de mogelijkheid gekregen om u kandidaat voor de MR te stellen.	N	29	2	2
	%	87,9	6,1	6,1
De leden van de Medezeggenschapsraad zijn	N	27	1	5

bekend gemaakt aan de geledingen.	%	81,8	3,0	15,2
Er heeft een vergadering plaatsgevonden tussen MR en bevoegd gezag.	N	14	3	16
	%	42,4	9,1	48,5

ondersteuner

		1 ja	2 nee	3 weet ik niet
Er is een Medezeggenschapsraad ingesteld.	N	7		1
	%	87,5		12,5
U heeft in alle vrijheid de mogelijkheid gekregen om u kandidaat voor de MR te stellen.	N	6	1	
	%	85,7	14,3	
De leden van de Medezeggenschapsraad zijn bekend gemaakt aan de geledingen.	N	6	1	1
	%	75,0	12,5	12,5
Er heeft een vergadering plaatsgevonden tussen MR en bevoegd gezag.	N	4	1	3

BIJLAGE III

Aanbiedingsbrief inspectie d.d. 9 maart 2009

Hierbij stuur ik u het definitieve verslag van het van het voortgangsonderzoek naar de prestatieafspraken met het Islamitisch College Amsterdam dat op 20 november jl. heeft plaatsgevonden.

Het conceptverslag is naar aanleiding van uw reactie van 12 januari 2009 aangepast. Dit betrof met name enkele tekstuele opmerkingen. In tweede instantie heeft u op 29 januari 2009 een reactie ingediend op het onderdeel 'schoolklimaat en sociale veiligheid' dat is toegevoegd naar aanleiding van een enquête onder alle personeelsleden van het ICA. De inspectie heeft ook dit onderdeel naar aanleiding van deze reactie aangepast. Naast enkele tekstuele aanpassingen verzocht u in de passages naar aanleiding van de enquête, uitsluitend de nominale aantallen te noemen. De inspectie heeft dit verzoek in aangepaste vorm overgenomen, dat wil zeggen dat uitsluitend percentages van het aantal respondenten zijn vermeld. Vervolgens is het rapport op 3 februari j.l. vastgesteld.

De inspectie verzocht u in de aanbiedingsbrief bij het definitieve rapport schriftelijk toestemming te verlenen het rapport zo snel mogelijk openbaar te maken. Uw bestuur heeft vervolgens aangegeven hierover in een bestuursvergadering van gedachten te zullen wisselen.

Naar aanleiding van deze bestuursvergadering ontving de inspectie op 4 maart j.l. een schriftelijke reactie op het definitieve rapport.

In het mondeling overleg dat daarop volgde is afgesproken uw reactie integraal 110876aan het verslag van het voortgangsonderzoek toe te voegen. Dat is in bijgaande versie gebeurd. In deze brief, waarmee u thans het definitief vastgestelde rapport wordt aangeboden, is de reactie van de inspectie op uw brief van 4 maart 2009 opgenomen. Ook deze brief wordt dan ook als bijlage in het rapport opgenomen.

De inspectie deelt het gestelde in uw brief van 4 maart 2009 niet.

Het schoolklimaat en de beleving van de sociale veiligheid zijn aandachtspunten in het lopende verbetertraject. In dat bestek wordt ook aandacht gegeven aan anonieme signalen die de inspectie sinds het voortgangsonderzoek in mei 2008 ontving. Beide waren reden ook in het voortgangsonderzoek in november aandacht te geven aan het klimaat en de verhoudingen binnen de school. Hoewel uit het gesprek met een afvaardiging van het personeel tijdens het bezoek aan de school geen zorgelijke signalen naar voren kwamen, werd de inspectie kort daarna geïnformeerd dat opnieuw een anonieme brief aan het bestuur was geschreven, ondertekend door 'De dertig ondertekenaars'. In het licht van de aandacht die het schoolklimaat en de sociale veiligheid al geruime tijd vragen, heeft de inspectie ook dit signaal bij haar beoordeling van de situatie betrokken. Om tegen de achtergrond van deze (mogelijk tegenstrijdige) gegevens een breder beeld te krijgen van de beleving van het schoolklimaat en de sociale veiligheid door het personeel, heeft de inspectie door middel van een korte schriftelijke vragenlijst alle personeelsleden in de gelegenheid gesteld daarover een mening te geven. De inspectie heeft u hier vooraf over geïnformeerd en u vooraf laten weten de resultaten daarvan mee te zullen nemen in het verslag. U heeft daartegen geen bezwaar gemaakt.

Wij delen derhalve niet uw opvatting over het belang van het opnemen van dit onderwerp in het onderzoek en het rapport, evenmin als de brede manier (inclusief schriftelijke bevraging van personeel) waarop dit onderdeel van het onderzoek is uitgevoerd. De bevindingen vragen de aandacht van bestuur en schoolleiding.

De gebruikte vragenlijst is onderdeel van het reguliere instrumentarium van de inspectie, dat zodanig wordt toegespitst op de specifieke situatie van onderzoek. Vragenlijst en verwerking voldoen aan gangbare methodologische eisen en zijn als bijlage bij het rapport opgenomen, zodat voor ieder inzichtelijk is waarop de betreffende constatering is gebaseerd. Zo kan onder meer

worden afgelezen dat van de personeelsleden die de vragenlijst hebben ingevuld, er 10 aangeven zich soms, regelmatig of vaak door het bestuur bedreigd of geïntimideerd gevoeld te hebben, en 14 door de schoolleiding. Ook wanneer 33 personeelsleden geen vragenlijst hebben ingevuld, is dat een serieus te nemen bevinding. De inspectie verbindt daar, anders dan in uw brief gesteld, geen inhoudelijke conclusie of suggestie aan, maar constateert dat er "divers gedacht wordt over de ervaren veiligheid" en dat een "professionele cultuur waarbij ... personeelsleden zich kwetsbaar op durven te stellen, nog geenszins is bereikt" (pagina 13-14). Dit wordt (op pagina 5) samengevat in de vaststelling dat "er nog zorgen zijn ten aanzien van ... de mate waarin sprake is van een sociaal veilig schoolklimaat".

De inspectie deelt derhalve niet uw opvatting dat het een overbodig gebleken enquête betreft, en vraagt nadrukkelijk aandacht van bestuur en schoolleiding voor de realisering van een goed schoolklimaat.

Dat, zoals u aangeeft in uw brief, de school in 'zwaar weer' verkeert is juist, evenals dat dit, zoals u stelt, zou kunnen leiden tot gevoelens van onzekerheid of ongenoegen. Om de noodzakelijke verbeteringen te kunnen bereiken, is onder meer een positief en veilig klimaat van belang. De vragenlijst geeft daar op uiteenlopende manieren een beeld van, onder meer ook door items als 'ik werk graag op deze school' en 'ik voel me veilig op deze school'.

De inspectie deelt dan ook niet uw opvatting dat de inspectie 'kennelijk uitgaat van de mogelijkheid, dat het bestuur medewerkers bedreigt en intimideert'. De enquête suggereert deze mogelijkheid geenszins en is via uiteenlopende vragen gericht op het inventariseren van gevoelens en ervaringen van het personeel.

Inmiddels is de termijn van openbaarmaking van het verslag van het voortgangsonderzoek verstreken. De inspectie zal het rapport dan ook openbaar maken en op internet publiceren.

Een afschrift van de definitieve voortgangsrapportage wordt naar de schoolleiding gestuurd.